

❁ DE STER. ❁

Half-Maandelijksch Tijdschrift van de Heiligen
der laatste Dagen.

(OPGERICHT IN 1896.)

Ziet dan, hoe gij voorzichtiglijk wandelt, niet als onwijzen, maar als wijzen, den tijd uitkoopende, dewijl de dagen boos zijn. Daarom zijt niet onverstandig, maar verstaat, welke de wil des Heeren zij.

EFEZE 5 : 15-17.

No. 24.

15 December 1910.

15de Jaargang.

REDEVOERING

gehouden door Apostel DAVID O. MC. KAY, te Salt Lake City, Utah,
op 6 October 1908.

De wereld wil mannen, ware mannen,
Die niet omkoopbaar zijn voor Goud;
Mannen die 't verachten, waarheid te verkrachten,
Het echte goud!

Den vorigen Zondag verklaarden tienduizend stemmen, eenparig, ten voordeele van wetten die den handel in sterken drank tegengaan en tegen het ontheiligen van den dag des Heeren. Toen de stemming was afgeloopen, en dikwijls daarna, dacht ik, dit is het gemakkelijkste gedeelte van het werk. Het is gemakkelijk „ja” op een voorstel te zeggen, maar wij hebben nu mannen noodig, ware mannen, die niet omgekocht kunnen worden, die het verachten, de waarheid te verkrachten — het echte goud.

Onder het oude Israël kwamen op zekeren dag vijftigduizend soldaten, onder Zebulon, tot David. Het staat geschreven, dat zij met den oorlog bekend waren, dat zij pijl en boog konden hanteeren, „zich in slagorde konden houden en een onwankelbaar hart hadden.”

Kunnen die tienduizend, en de 250.000 of meer, door die tien-duizend vertegenwoordigd, zich in slagorde houden en zijn zij niet dubbelhartig? Werk alleen is het, dat in dezen staat alleen van beteekenis is. Het is niet het zeggen van „ja” alleen. „Ja, ja”, zal het niet doen. Werk, werk, zal het verrichten. Het is niet een iegelijk, die zegt: Heere, Heere, die in zal gaan in het

koninkrijk der hemelen, maar die daar doet de wil des Vaders, die in de hemelen is.

Wij hebben mannen noodig. Er is niets in het leven dat meer bewondering verwekt, dan ware mannelijkheid; er is niets zoo heilig als de ware vrouwelijke staat is. Mannelijkheid! O, wat beteekent dat oneindig veel, een man te zijn, de eere waardig te zijn die Antonius aan Brutus gaf, toen hij op zijn lijk wijzende zeide: „Hij was van allen de edelste Romijn; want elk der saamgezwor'nen, hij slechts niet, deed, wat hij deed, uit afgunst tegen Caesar; slechts hij werd, voor het vaderland bezielt, alleen tot heil van allen, één van hen. Zacht was zijn leven, de elementen zoo in hem gemengeld, dat natuur mocht opstaan, en roemen voor 't heelal: „Hij was een man”. Wordsworth kwam in verrukking als hij een regenboog aanschouwde. Het hart van Burns was droevig toen zijn ploeg een madeliefje ontwortelde. Tennyson kon een bloem van de „gespleten muur” plukken, om te zien of hij daar in het groote geheim kon lezen: „alles wat God en de mensch is.” Zij allen, en andere groote mannen, hebben ons in de werken der natuur de werken Gods getoond. Shakespeare kon „tongen in boomen, boeken in de stroomende beeken, preeken in steenen en goed in alles” vinden. Alles, zeg ik, spreekt van goedheid en noopt om God te loven; maar de heerlijkheid der schepping: „het schoonste der wereld”, zegt Shakespeare „het toonbeeld der volmaaktheid in het dierenrijk”, is de mensch. „Een deugdzaam mensch is het edelste werk van God.” Wij verheugen ons in den omgang met ware menschen; het is aangenaam in hunne tegenwoordigheid te zijn. „Zij zijn levende fonteynen van licht”, zegt Carlyle, en „het is goed en aangenaam in hunne nabijheid te zijn”. Vaak denk ik, dat het gemakkelijk is om eerlijk te zijn; en oprecht te zijn beteekent in overeenstemming te zijn met de goddelijke wet, dat wij handelen zooals het edelste werk van God zou handelen.

Een oneerlijk mensch brengt slechts ellende in de wereld. Beschouwt Judas — o, wat heeft die man over zichzelf gebracht door niet eerlijk te zijn. Hij had omgang met zijnen Heer en hoorde de goddelijke waarheden van des Meesters lippen. Misschien gevoelde hij eenmaal de waarheid in zijn hart, maar hij stond toe, dat invloeden van buiten op hem werkten. Hij stond toe, dat zijn begeerlijkheid hem tot oneerlijkheid voerde. In opvolging van die neiging weerstond hij de werken van zijnen Meester en was niet in overeenstemming met de hem omringende toestanden. Zes dagen voor het Paaschfeest zalfde Maria Jezus, vanwege de groote liefde die in haar hart was. Wie is er die aänmerkingen maakt? Geen eerlijk man wiens hart in de waar-

heid was; maar de Judas, en zelfs in zijne atkeuring ontdekt gij de leugen: „Waarom is deze zelf niet verkocht voor driehonderd penningen, en den armen gegeven?” O, veinzaard! o, huichelaar! Het was niet, dat hij het geld voor de armen wilde hebben, „maar”, zegt een zijner metgezellen, „omdat hij een dief was, en de beurs had”. Hij zat met zijnen Heer aan den maaltijd, dicht bij zijnen Meester, daar in de tegenwoordigheid van den Goddelijken Mensch, voorgevende dat hij één met hem was in vriendschap — niet alleen in vriendschap, maar in het discipelschap; dat niet alleen, maar een discipel aan wien vertrouwen was geschonken. Daar aan de tafel, het brood etende aan de zijde zijns meesters, was hij nog onwaar en had alreeds een overeenkomst gemaakt, om zijnen Heer in de handen der vijanden over te leveren. Later verliet hij de tegenwoordigheid van Christus, hij begaf zich in de duisternis; o, God heb medelijden met den mensch die zoo het licht verlaat! Hebt medelijden met Judas in dien nacht, toen hij het licht van die kamer verliet, het gezelschap zijner medeapostelen en de Goddelijke tegenwoordigheid des Heeren; toen hij zich in de duisternis begaf om te voldoen, niet aan het betere dat in hem was, maar aan de oneerlijkheid die hem bezielde, gehoor gevende aan den drang van een bedorven neiging eener oneerlijke ziel. Toen kwam de daad die het toppunt der huichelarij en van bedrog was, toen hij zijnen Meester kuste en zeide: „Wees gegroet Rabbi”. Een zoodanig persoon kan u geen verheven gevoelens inboezemen; in zijne tegenwoordigheid gevoelt gij u niet verlicht. Volgt hem tot zijnen dood en uw medelijden en ontferming voor hem wordt grooter, als gij zijn droevig einde ziet.

Vergelijkt zijn leven met dat van Jakobus, de broeder des Heeren, of met dat van Jacobus de broeder van Johannes. Wij weten niet veel omtrent hem, maar zij waren ware mannen. Maar hij die den zendbrief geschreven heeft, gaf waarschijnlijk ook de uitspraak omtrent de besnijdenis, hij was een man die in alle omstandigheden waar was. Hij was een Jood, met het aangeboren vooroordeel der Joden tegen de heidenen. Maar toen het licht tot zijne ziel kwam, dat de waarheden van Christus voor de geheele wereld waren, moesten de oude overleveringen weggeworpen worden, en hij stond daar in de tegenwoordigheid zijner landgenooten en verklaarde de waarheid, welke God hem had geopenbaard, dat het Evangelie voor allen was. Volgt die man vanaf dat oogenblik in al zijne rechtvaardige handelingen, waarvan wij er slechts enkele weten, en ziet hoe hij zelfs de eerbied zijner vijanden afdwong. Waarom? Omdat hij zijnen Meester getrouw was; hij was getrouw aan hetgeen hij wist dat recht was. Toen hij eenige jaren voor zijnen dood in de gelegen-

heid was om oneerlijkheid te bestraffen, de aandacht van het volk te vestigen op bestaande verkeerdheden, en hen te vermanen aan het Evangelie van Christus getrouw te zijn, sprak hij woorden als deze:

„Maar dat hij ze begeere in geloof, niet twijfelende; want die twijfelt, is eene baar der zee gelijk, die van den wind gedreven en op en neder geworpen wordt.

Want die mensch meene niet, dat hij iets ontvangen zal van den Heere.

Een dubbelhartig man is ongestadig in al zijne wegen.”

En dan weder:

„Uit den zelden mond komt voort zegening en vervloeking. Dit moet, mijne broeders! alzo niet geschieden.

Welk ook een fontein uit eene zelfde ader het zoet en het bitter?

Kan ook, mijne broeders! een vijgeboom olijven voortbrengen, of een wijnstok vijgen? Alzo kan geene fontein zout en zoet water voortbrengen.

Wie is wijs en verstandig onder u? die bewijze uit zijnen goeden wandel zijne werken in zachtmoedige wijsheid.

Maar indien gij bitteren nijd en twistgierigheid hebt in uw hart, zoo roemt en liegt niet tegen de waarheid”.

De man, die als man handelt, kan de waarheid niet beliegen.

Ons is gezegd, dat wij den Heere wederom kruisigen kunnen. Er is iets in een ieder mensch dat goddelijk is, een godheid in de ziel van ieder mensch. Dat kan niet sterven. God vernieuwt het, inspireert het en werkt om het in het leven te behouden. De mensch die in overeenstemming met het goddelijke in hem handelt, is zijnen Heere en medemensen getrouw. De mensch die dat verloochent, de mensch die ontrouw is aan hetgeen hij weet recht te zijn, is wankelende en verzwakkende. God ontferme Zich over hem; hij kan zelfs zoo ver gaan, dat hij buiten het licht gaat, buiten die goddelijkheid, maar wee hem, wanneer hij dit doet: God helpe hem.

Mannen en broederen, wij hebben aan de wereld verklaard, dat wij het Evangelie van Christus hebben, dat wij het kwaad zullen bestrijden. Dat „ja”, dien dag uitgesproken, beteekent dit: Wij hebben de wapenrusting aangedaan; wij hebben onze zwaarden getrokken. Nu, zullen wij de aanval doen? Of zullen wij wankelen en door den wind heen en weer gedreven worden? Zullen wij deze zaak verlaten om menschen te behagen? Omdat wij „oogendienst” willen bewijzen, liever dan de dienst van het hart, wegens politieke invloeden die ons beïnvloeden? Neen! Wij zullen standvastig aan ons zelve getrouw blijven, getrouw aan het goddelijke in ons, getrouw aan die waarheid in ons, getrouw aan die waarheid die wij hebben ontvangen. Wij moesten weten dat het niet goed is zulke slechte dingen in onze omgeving

te hebben, als herbergen, om onze jongelingen te verleiden en in de duisternis van ellende en wanhoop te voeren. Laat ons dezen dag waar zijn; laat ons handelen; laat ons handelen! Als wij deze conferentie hebben verlaten, als wij in het gezelschap komen van menschen die zullen trachten ons te verleiden, wanneer wij weder onder den invloed komen onzer begeerten, die wij ontwikkeld hebben, laat ons dan, als Jakobus, tot aan den dood getrouw zijn. Toen hij daar stond op de tinne des tempels en de menschen, hem aanschouwenden als een rechtvaardig man, zeiden: „waar is de poort tot Christus?” gaf hij zijn getuigenis van den Heere Jezus Christus. Zelfs toen, geschiedschrijvers zeggen het ons, zeiden zij: „Wij kunnen hem niet gelooven, alhoewel hij rechtvaardig is”, en zij wierpen hem naar beneden om hem dood te slaan. De dood van Jakobus inspireert ons; de dood van Judas is dood, de dood in zijn somberste vormen.

Alle mannen die veel nut in de wereld verricht hebben, zijn mannen geweest die aan hun geweten getrouw waren — niet alleen Jakobus, niet alleen Paulus, Petrus en al die vroegere apostelen, maar alle andere groote mannen in de geschiedenis. Vaak bewonder ik Luther; ik gevoel steeds beter wanneer ik zijne woorden lees, die hij op den Rijksdag te Worms sprak, terwijl de geheele Katholieke kerk hem weerstond en de overheden van het land hem tegenstonden. „Weerlegt mij met bewijzen uit den Schrift of met goede argumenten”, zeide hij; „Ik kan niet anders handelen. Het is voor niemand veilig om tegen zijn geweten te handelen. Hier sta ik; ik kan niet anders: God helpe mij.” Het was Joseph Smith, die, nadat hij een getuigenis van den Heere Jezus in zijn hart had ontvangen, aan de menschen verklaarde, die zeiden: „Het is uit den duivel” — dit waren predikanten die vroeger invloed op hem hadden, mannen die hij geëerbiedigd had, als tenminste trachtende het woord van God te onderwijzen — tot hen zeide hij: „Ik weet dat ik een visioen gezien heb.” En hij was tot op zijn sterven aan zijn getuigenis getrouw. Toen hij zijn dood tegemoet ging, verklaarde hij tot de geheele wereld: „Ik heb een rein geweten tegenover God en alle menschen.” Waarom? Omdat hij aan zijn geweten getrouw was geweest; hij was een man die een goddelijk, manlijk karakter bezat, want een waar manlijk karakter is goddelijk; o, het is heerlijk. Het was die geest die onzen leider (President Joseph F. Smith) aanspoorde, om tot de wereld te zeggen: „Ik wil getrouw zijn aan hen die mij vertrouwen; ik kan niet anders doen.” Dat is het manlijk karakter dat de Heiligen der laatste Dagen moeten bezitten in het verdedigen der waarheid. Dat is hetgeen wij allen moeten bezitten als wij in onze wijken en

ringen gaan, om de jongelingen met de zelfde waarheid te inspireeren; dat is hetgeen wij noodig hebben, om alle soorten van dwaling te bestrijden — niet alleen de herberg, niet alleen het gebruik van tabak, maar iets anders dat in ons midden is, dat juist zoo nadeelig is als de herberg, dat juist zoo vergiftig is, ja, vergiftiger dan tabak, zoo slecht die is. Ik bedoel de onzedelijke lectuur die onder het opkomend geslacht verspreid wordt.

De grootste macht in de wereld in dezen tijd is de pers, Denkt eens aan de duizenden, de honderdduizenden, de millioenen, die dagelijks in aanraking komen met de gedachten die voor de wereld gepubliceerd worden. Over deze macht sprekende, zegt Carlyle als volgt:

„Ik zeg dikwijls, de schrijvers van couranten, pamfletten, gedichten en boeken, zij allen zijn de ware, werkende, krachtige kerk van dezen tijd. Neen, niet alleen ons preeken, maar wordt zelfs niet onze aanbedding door middel van gedrukte boeken verricht? Het edele gevoelen, dat door een begaafde geest in welluidende woorden wordt gekleed — die melodie in onze harten brengen — is dat niet het hoofdoel, als wij dit willen verstaan, van het karakter der aanbidding? In alle landen zijn er velen, die, in dezen tijd van verwarring, geen andere soort van godsdienst hebben. Hij die ons op eenige wijze beter laat zien, dan wij voorheen wisten, dat een lelie des velds schoon is, toont hij ons dit niet als een voortvloeiende bron van alle schoonheid; als het handschrift van den grooten Schepper van het heelal, hier zichtbaar gemaakt? Hij heeft voor ons gezongen, maakte dat wij met hem zongen, een klein vers eener heilige psalm. Daarom, hoeveel meer hij die zingt, die spreekt, of op eenige wijze in onze harten doet gevoelen, de edele daden, gevoelens, de moed en volharding van een medemensch! Hij heeft zekerlijk onze harten als met levende kolen van het altaar aangeraakt. Misschien is er geen aanbidding die echter is.”

Laat mij hier even afwijken om te zeggen, dat het beginsel der grootheid in al die groote mannen, door mij genoemd, aanwezig, oprechtheid en ware bestendigheid is. Een oprecht man die des avonds nederzit, om te schrijven hetgeen zijn hart zegt dat goed voor de menschheid is, oefent een invloed ten goede over de wereld uit. Wij zouden die uitdrukking van grootheid en goedheid met dankbaarheid begroeten. Maar de onoprechte man, de man die des avonds nederzit om feiten te verdraaien, die opzettelijk de waarheid verkeerd voorstelt, die een verrader is tegenover het goddelijke dat in hem is en naar waarheid vraagt, neen verlangt, wat zullen wij van dien man zeggen? Hij geeft de wereld leugens, hij geeft vergift aan de jeugdige, onschuldige zielen die naar waarheid hunkeren. O, daar is geen oordeel te zwaar voor de huichelaar, voor de verrader van Christus. Wij

willen hem niet veroordeelen, maar God, in Zijne rechtvaardigheid, zal dat doen; Hij moet het doen.

Te veel tijd wordt door het opkomend geslacht, en door oudere menschen, gebruikt om nuttelooze geschriften en boeken te lezen. „Het is erger dan nutteloos”, zegt Farrer in dat uitmuntende kleine werk over „Great Books”. * * *

„Om de vuile verslagen van iedere politie rechtbank te lezen, of de weerzinwekkende onthullingen der rechtbanken over echtscheidingen, of duistere politieke onderstellingen, of de sensatie verwekkende bijzonderheden van den „komkommertijd”. Er zijn couranten die naar het schijnt voor geen ander oogmerk bestaan, dan voor het vermelden van lagen onzin. Hoe kunnen wij tijd hebben, om te denken of tijd over te hebben, als wij iedere week gedurende uren knoeien in hetgeen Mr. Lowell noemde: „de smerige slooten van het gebabbel der dorpelingen”. Wanneer de „aanteekeningen”, „mededeelingen” en „paragrafen” vol gebabbel, schandalen en haat zijn; wanneer zij als het ongedierte voortbrengende stof zijn, waarin de kiemen van afgunst, opzettelijke boosheid en alle onbarmhartigheid broeden, hoe minder wij die opmerken des te beter. Zij zijn onvermengd vergif voor de gezonde ziel die barmhartigheid en waarheid liefhebben. Er is een raadgeving die ik met grooten ernst aan allen wil geven. Het is deze: Wordt nooit door nieuwsgierigheid gedreven om het boek te lezen, waarvan gij voorat weet, dat het een slecht boek is, of wat u, na een weinig gelezen te hebben, blijken geeft van een slecht boek te zijn. Slechte boeken — en daarmee bedoel ik niet alleen waardelooze en misleidende boeken, maar ook die boeken die vuil en bedorven zijn — zijn de gevaarlijkste geheime gezanten van den duivel. Zij bederven met besmetting de zedelijke dampkring der wereld”.

Mannen in Israël, het is hoog tijd dat wij de slechte lectuur tegengaan. Het is een vergif voor de ziel. Het is de plicht der ouders het vergif dat in huis is, op de hoogste plank in de kast te plaatsen, buiten het bereik van het onschuldige kleine kind dat niet met het gevaar daarvan bekend is. Het is ook de plicht der ouders, de geest van den knaap te beveiligen, zoodat die niet bedorven wordt door het vuile afval dat soms verspreid wordt — neen, dat dagelijks onder ons wordt uitgegeven. Het is voor een man ongerijmd, als hij met zijn gezin in het gebed nederknielt en God vraagt den leider onzer Kerk te zegenen, en dan in de handen van den knaap, die daar knielde, een geschrift te plaatsen, dat den leider een huichelaar noemt. Dat moet niet gedaan worden; het is vergif voor de ziel. Hoe kunnen wij oordeelen? Misschien zijn de mannen, die de slechte artikelen schrijven, de groote mannen, en zijn zij, die aangevallen worden niet de groote mannen. Sommigen kunnen zeggen: Geeft de kinderen een gelegenheid om beide zijden te hooren. Ja, dat alles is zeer goed; maar als een man in uw huis zou komen en

tot u zeggen, dat uwe moeder geen goede vrouw was, dan wist u dat hij een leugenaar was; zoudt gij dat niet? En gij zoudt niet willen, dat uwe kinderen hem zouden hooren. Als een man u zou zeggen, dat uw broeder oneerlijk was, en als gij steeds omgang met uwen broeder had gehad en wist, dat hij eerlijk was, dan zoudt gij weten, dat die man een leugen sprak. En als zij dan komen en zeggen, dat het Evangelie een valsche leer is, door deze instelling onderwezen; wanneer zij u zeggen, dat de mannen die aan het hoofd staan onoprecht zijn, dan weet gij dat zij liegen; en gij kunt op dit punt dezelfde vaste houding aannemen, en juist zoo oprecht handelen als gij deed, waar het op uwe moeder of broeder betrekking had. Leert uwe kinderen, uwe zonen en dochters overal, geen slechte boeken of lectuur terhand te nemen, voornamelijk hetgeen gekruid is met haat, vijandschap of opzettelijke boosheid, datgene wat de kenmerken draagt van huichelarij en onoprechtheid, geschreven door mannen die hun manlijk karakter verloren hebben.

De wereld wil mannen, ware mannen,
Die niet omkoopbaar zijn voor goud;
Mannen die 't verachten, waarheid te verkrachten,
Het echte goud.

Nu, broederen, het is aan ons overgelaten, om te zeggen, of wij de Judassen of de Jakobussen willen zijn, of wij waar willen zijn tegenover het goddelijke dat in ons is, in het onderhouden van het Woord van wijsheid, in het onderhouden van den Sabbat, in het geven van reine lectuur aan onze kinderen — de beste boeken, zoodat wij hunne zielen vrij kunnen houden van de besmette dampkring van den vergiftigen invloed der pers.

Moge God ons allen zegenen, opdat wij boven alles, aan het goddelijke, dat in ons is, getrouw zullen blijven, weest mannen, ware mannen; weest edele vrouwen, getrouw aan het moederschap, getrouw als echtgenooten, getrouw aan God; dan zullen wij allen één zijn. Als de geheele wereld de zelfde standplaats in wil nemen, een ieder mensch slechts datgene bekend maken, hetwelk hij weet recht te zijn, dan zullen wij zekerlijk eenmaal tot de waarheid komen; een oprecht leven zal alle menschen tenslotte tot de waarheid brengen. Dat God dien tijd spoedig doet aanbreken, dat vraag ik in den naam van Jezus Christus. Amen.

Liahona.

De hoop der rechtvaardigen is blijdschap; maar de verwachting der goddeloozen zal vergaan.

De weg des Heeren is voor den oprechte sterkte; maar voor de werkers der ongerechtigheid verstoring.

SPREUKEN 10 : 28, 29.

DE STER.

Nederlandsch Orgaan van de Heiligen der laatste Dagen.

Redactie:
B. G. THATCHER.

Assistent:
WM. J. DE BRIJ

„DE MORMONEN”.

Onder bovenstaand opschrift verschenen eenige artikelen in dezen jaargang, waarin over de persoonlijkheid van God, en of er vele goden zijn, gesproken wordt. De teksten in die artikelen aangehaald, waren uit de Statenvertaling, daar dit volgens afspraak was.

Alhoewel de Heiligen der laatste Dagen „in den Bijbel gelooven als het woord van God, in zooverre hij nauwkeurig vertaald is”, zoo gebruiken zij deze bepaling niet als een uitvlucht, tot het verwerpen van teksten die niet aan hunne begrippen voldoen, noch tot het maken van willekeurige vertalingen of persoonlijke opvattingen. Het is echter opmerkelijk, dat Joseph Smith, die deze geloofsartikelen opstelde, deze bepaling maakte en later door vele geleerden duidelijk werd aangetoond, dat de vertaling des Bijbels voor verbetering vatbaar was. Er zijn dan ook in verschillende landen nieuwe vertalingen van sommige boeken, of van den geheelen Bijbel verschenen; en in sommige van die vertalingen verkrijgt men een andere voorstelling of opvatting van verschillende dingen.

De Heiligen der laatste Dagen zijn niet bevreesd, dat het licht der wetenschap op hunne leerstellingen valt, noch vreezen zij voor nieuwe vertalingen des Bijbels, of voor hetgeen door opgravingen aan het licht wordt gebracht. Integendeel wordt steeds bevonden, dat al die dingen nieuwe bewijzen voortbrengen voor de waarheid van dit werk. Hoe kon de eenvoudige Joseph Smith deze verhevene leeringen voortbrengen tenzij God hem openbaringen had gegeven? Zij zijn vele bewijzen voor de echtheid zijner goddelijke roeping.

Alhoewel de door ons aangehaalde teksten uit den Statenbijbel reeds duidelijk zijn en voldoende tot het bewijzen onzer leeringen, zoo laten wij eenige van die teksten hier volgen, uit een andere vertaling overgenomen, en men zal zien dat zij nog duidelijker zijn en in ons voordeel spreken. Die teksten nemen wij over uit de vertaling van den Bijbel, die als de „Leidsche Vertaling” bekend is. Van deze vertaling is alleen het Oude Testament verschenen, de spoedige verschijning van het Nieuwe Testament werd onlangs in enkele bladen bekend gemaakt. Met

het aanhalen van die teksten beweren wij niet, dat die vertaling in alles juist is, want ook deze vertaling is het werk van menschen en in de aantekeningen zien wij vaak, dat de opvattingen van den vertaler en de richting die hij toegedaan is, van veel invloed in de uitlegging en ongetwijfeld in de vertaling geweest zijn.

Tot gemak zullen wij naar „De Ster” verwijzen waarin die teksten voorkomen. Zie het nummer van 15 Nov., artikel „De Mormonen”:

„Wie onder de goden is u gelijk, Jahwe?” Ex. 15 : 11. In de aantekening wordt het volgende gezegd: „De dichter levende in een tijd toen de meest ontwikkelde Israëlieten en Judeërs geloofden dat Jahwe de eenige God was, gebruikt hier toch een uitdrukking, wellicht door oude liederen in zwang gekomen, waarin hij slechts als de sterkste der goden gehuldigd wordt”.

„God staat in de godsvergadering, richt te midden der goden”. Psalm 86 : 1. De aantekening zegt: „De goden, of zonen Gods, vers 6, of engelen, zijn de hemelsche machten die geacht werden de vreemde volken die Israël onderdrukten te beheerschen”. Vers 6 luidt: „Wel heb ik gezegd: Goden zijt gij, altemaal zonen des Allerhoogsten.” De aantekening verwijst naar die van Psalm 29 : 1, alwaar wij lezen: „godenzonen, d. w. z. engelen. Uit de benaming „zonen van God” mag men niet opmaken dat de dichter meer dan één God erkend heeft; zij was niet meer dan een oude, half begrepen, term, herinnerende aan de afkomst der engelen: goden die tot Jahwe's dienaren zijn gemaakt.” De tekst luidt: „Geeft aan Jahwe, gij godenzonen, geeft aan Jahwe heerlijkheid en macht.” Psalm 29 : 1. Deze tekst is niet in „De Ster” aangehaald. Het zij even opgemerkt, dat de vertaler, geloovende zooals de christenen van dezen tijd, de aantekening niet anders kon maken, maar een aandachtig lezen dezer aantekeningen zegt reeds genoeg. Hier is het goed te lezen wat in afd. 129 : 1-3; 130 : 5-7, van het boek „Leer en Verbonden” over engelen gezegd wordt, en dan komen wij tot een schoon, goed begrip en ook worden de teksten en aantekeningen duidelijk.

„Zoo schiep God den mensch als zijn evenbeeld; als beeld van God schiep hij hem; man en vrouw schiep hij ze.” Gen. 1 : 27. „Toen God den mensch schiep, maakte hij hem Gode gelijkende.” Gen 5 : 1. Vers 3 zegt: „Adam was honderd dertig jaar oud toen hij een zoon verwekte, hem gelijkende, zijn evenbeeld, en hij noemde hem Seth.” Het woord „evenbeeld” is hier zeer duidelijk. Ook wordt in Gen. 9 : 6 het woord „evenbeeld” gebruikt.

„Toen klom Mozes met Aâron, Nadab en Abihu en zeventig van Israëls oudsten op, en zij zagen den God van Israël; onder zijne voeten was als een vloer van saffiersteen, klaar als de hemel zelf. Hij strekte zijne hand niet naar Israëls aanzienlijken

uit, en zij aanschouwden God en aten en dronken." Ex. 24:9-10. De aantekening zegt: „Hij strekte zijne hand enz. beteekent, hij deed hun geen leed, terwijl toch het zien van God gevaarlijk was." Dit stemt overeen met onze bewering, dat de heerlijkheid van God zoo groot is, dat de sterfelijke mensch daardoor getroffen wordt. In Num. 12:8 wordt gezegd, dat Mozes „de gedaante" van God aanschouwde.

Met betrekking tot het worstelen van Jakob met een man staat er: „Voortaan zult gij niet meer Jakob heeten, maar Israël; want gij hebt kloek gestreden met een god en met menschen, en de overhand behouden." Gen. 32:28. In vers 30 zegt Jakob „Ik heb een god van aangezicht tot aangezicht gezien en er het leven afgebracht."

Wij laten hier eenige teksten volgen die vermeld zijn in „Ons antwoord aan Ds. F. G. Petersen." Zie „De Ster" van 1 Dec. bladz. 363. „Zie, de mensch is aan een onzer gelijk geworden in kennis van goed en kwaad." Gen. 3:22. In de aantekening zegt de vertaler: „Een onzer, een god." Vers 4 waarin het gezegde van satan wordt vermeld, is als volgt: „Gij zult gewis niet sterven; maar God weet wel dat wanneer gij daarvan eet u de oogen zullen opengaan en gij aan goden gelijk zult zijn, kennende goed en kwaad." Op bladz. 366 verwezen wij naar Gen. 3:20 alwaar de vrouw, na den val, eene moeder aller levenden genoemd wordt. In de „Leidsche Vertaling" staat er: „En de mensch noemde zijne vrouw Eva, omdat zij van alle levenden de moeder is geworden." De aantekening zegt, dat Eva, levenden beteekent. Alhoewel er in deze aanhalingen oppervlakkig slechts weinig verschil is, zoo is er toch een verschil in dat veelzeggend is; en het is opmerkelijk, dat Joseph Smith in de „Paarl van Groote Waarde" juist dezelfde woorden gebruikt. Het schijnt dus, dat door den val de vrouw de moeder is *geworden* van alle levenden.

Wij willen hier niet verder over uitweiden, maar eene aandachtige overdenking van de behandelde punten en aangehaalde teksten, verbonden met hetgeen Joseph Smith ons door openbaring heeft geschonken, maken deze dingen tot een schoon en verheven geheel. Wij willen hier de woorden van Jezus aanhalen, die vaak de sleutel kunnen zijn, voor vragen en teksten die moeilijk te verklaren zijn. Wij vinden die woorden in Joh. 10:35 alwaar wij lezen: „Indien de wet die goden genaamd heeft, tot welke het woord Gods geschied is."

Het is dus heel duidelijk, dat er wezens geweest zijn die goden genoemd werden en dit waren zij tot wie het woord Gods was gekomen.

AANTEEKENINGEN VAN Ds. F. G. PETERSEN 1).

Hoe heb ik het nu? zoo roep ik onwillekeurig uit. Wat is dat nu voor redeneering van mijn opponent? Mij dunkt, de gunstigste verklaring voor hem, die ik maken kan, is: hij heeft door drift(?) niet eens gelezen wat ik neerschreef. Ten minste niet bij ingedacht.

Wat heb ik geschreven? Dit (gij kunt het lezen in ons no. 40):

„Waar het nu vaststaat op grond der godsopenbaring: God is geest van oneindige volmaaktheid en in geen enkel opzicht een stoffelijk wezen van vleesch en bloed (en een geest heeft geen vleesch en beenderen, zegt Jezus, Lukas 24 : 39) daar volgt: de uitlegging of opvatting van Gen. 1 : 26 door de Mormonen is foutief, is, als strijdig met de schrift te verwerpen.”

Ik dacht, dit was duidelijk genoeg. Wat wordt hier beweerd. Dit: *God is geest!* Enkel geest! Welnu, dan kan Hij niet hebben „vleesch en been”, niet zijn van vleesch en bloed, want Jezus, die het toch weet, wiens woord waarachtig is, zegt: *een geest* heeft geen vleesch en beenderen! Hoe ter wereld kan men hier nu zeggen: dat is teksten uit zijn verband rukken! Neen, waarde heer, als gij meent, dat dit euvel door deze uwe aanhaling hier mee bewezen is, dan hebt gij niets bewezen, of liever, gij hebt bewezen dat ik mij aan dat „uit zijn verband rukken van teksten”, *niet* schuldig maakte! Uw aangehaald voorbeeld was uw bewijs, en dit voorbeeld bewijst juist het tegendeel van uw beweren.

Dat Jezus hierop laat volgen: „gelijk gij ziet dat ik heb”, is juist, maar dat verandert aan de zaak niets. 't Was hier maar of een geest *vleesch en beenderen* kan hebben. En dat kan, volgens Jezus' eigen woord, niet. Dan volgt: of God is geen Geest! en dat zou tegen de schrift ingaan; welnu: is Hij geest, dan heeft Hij volgens Jezus' woord geen vleesch en beenderen. Wat het verdere der redeneering betreft, dat is nog meer verbazingwekkend. Wat meent mijnheer de Brij nu, dat wij niet gelooven en leeren dat Jezus, Gods Eengeboren Zoon, en God en mensch is, in één persoon? Ja, mijn waarde, *dat* gelooven wij *zeer bestst*. Hij is God van Eeuwigheid; maar *werd* mensch in de volheid des tijds, toen Hij ontvangen en geboren werd uit Maria. Toen *nam Hij aan* (let op deze woorden) vleesch en bloed en been-

1) Deze aantekeningen verschenen in „De Volkscourant” van 4 Nov.; er waren geen nummers bijgeplaatst. Deze aantekeningen behooren bij het tweede gedeelte van het artikel „De Mormonen”, dat in „De Ster” van 15 Nov. verscheen. Men doet goed, om eerst dat gedeelte, beginnende op blz. 340, te lezen, dan deze aantekeningen en dan onze aantekeningen in antwoord daarop geschreven.

deren, d. i. een volkomen menschelijk lichaam. Hij lei zijn Godheid niet af; Hij *is* God, die zeggen kan: Eer Abraham *was ben* Ik. Maar Hij nam, als vrijmachtige God aan, als tweede natuur, onze volkomen menschheid. Zoo wordt en is hij daarna *ook* mensch, *God en mensch*, twee naturen in één persoon.

Ik moet haast tot de conclusie komen dat mijn opponent van deze leer nog nooit iets vernomen heeft. 't Verbaast mij zeer.

Maar als hij nu deze christelijke belijdenis even indenkt, dan voelt hij, hoe hij den bal totaal missloeg, ons beschuldigend van: „uit verband rukken van teksten”. Wat Jezus is, wat Jezus van zichzelf zegt als mensch, dat geldt daarom in de verste verte niet van God, of van Jezus' Godheid. Zijn Godheid en Zijn menschheid zijn twee, nooit te vermengen; ook niet te scheiden, wel te onderscheiden.

Mij dunkt, de kolossale vergissing in dezen van mijn opponent is hiermede genoegzaam aangetoond. En als de Mormonen een zoodanige beschouwing over Jezus' God-mensch-zijn hebben, dan vraag ik: *kan* zulk een leer, met de grootste toegeeflijkheid voor „dwalen uit onkunde” nog christelijk heeten? Ik zie er geen kans toe, ook met het bovengeschrevene van mijn opponent voor oogen, anders over het Mormonisme te oordeelen dan ik gedaan heb. Ik kan toch over die leer niet anders oordeelen, dan zooals zij is en zich openbaar maakt? Dat Jozeph Smith zoo de geest tot stof maakt, dat wist ik; dat is juist mijn beweren, dat hij, en de Mormonen met hem, zuivere materialisten zijn. Zij herleiden alles uit het stof.

En dan, dat spreekt, leeren zij de eeuwige stof. Wat wij ontkennen? Wij zeggen: *God alleen is eeuwig!* Geen enkel stoffdeeltje heeft die eer! En de Mormonen leeren: de stof is Eeuwig. En alle dingen, ook de Geest, zijn uit stof. Zoo staan wij diametraal (lijnrecht) tegenover elkaar.

„Met woorden schermen”, dat zou ik doen! Maar *wie* zegt dat?! Zoo sterk als mijn opponent dat *hier* zoowel als *elders* doet, heb ik 't zelden gezien.

Neem maar b.v. dit: *oneindig* beteekent *Eeuwig*. Wel, wel! Hoe is 't mogelijk dat iemand van ontwikkeling dat durft neerschrijven.

En dan die voortdurende begripsverwarring: „Jezus is de oneindige en dus.....” Eilieve, is er dan geen onderscheid tusschen Jezus' Godheid en Jezus' menschheid?

Naar Zijne menschheid is Jezus de oneindige *niet*, zoomin als de Eeuwige; maar naar Zijne Godheid *is* Hij de eeuwige en de Oneindige tevens. U onderscheidt niet! Dat is uw gebrek in dezen. En waarom doet u dat niet? U kunt het wel!

Nog een enkel woord over die verschijning aan Abraham. Gen. 18. Mijn opponent heeft „niet gezegd(?) dat die Persoon God was?” Nu vraag ik, als men zegt: „die Persoon was geen gewoon mensch! Hij werd Heere genoemd,” als men in 't zelfde verband direct op den door mijn opponent ook hier aangehaalden zin laat volgen: „Ook lezen wij van Jakob dat hij met een man worstelde. En Jakob zeide: Ik heb God gezien van aangezicht tot aangezicht en mijne ziel is gered geweest”, enz., heeft men dan ook *gezegd* of niet: volgens ons is die Persoon God? Als iets in iemands woorden tastbaar inligt, is dat niet hetzelfde als dat hij het *gezegd* heeft? Wie ter wereld kan in no. 37 iets anders lezen?

En zelfs nog hier: „die Persoon was geen gewoon mensch.” Wat wilt gij daar dan mee zeggen? Hij was een *buitengewoon mensch*? Was *dat* uw bedoelen? Dat durft u toch nooit vol te houden. Elk die lezen kan, leest er met mij uit: hij was geen *gewoon* mensch. Hij, die Heere genoemd werd, moet wel God geweest zijn! Trouwens daar valt niet aan te twifelen; wie maar leest wat er staat in Gen. 18 vs. 14, 17–21 en ook het pleiten van Abraham voor Zijn aangezicht vs. 23–33; als mijn opponent *nu* zegt: „dat zeg ik niet dat die Persoon God was, dat zeggen de Mormonen *niet*, dat die twee personen, door mijn opponent genoemd, de Vader en de Zoon waren,” dan zeg ik: dat komt dat u, dat de Mormonen de Schriften niet gelooven. Dat Hij die tot Abraham spreekt God is, dat is buiten kijf voor wie Gen. 18 leest. En dat Hij die naar Sodom doorging, *ook* God is, staat eveneens vast voor wie gelooft dat Gen. 19 vs. 24 Gods Woord is.

En nu ten slotte iets over het *voorstel* van mijn opponent om een commissie te benoemen tot onderzoek of hetgeen ik gezegd heb in no. 36, wel waarlijk leer der Mormonen is! 't Spreekt wel haast van zelf dat ik op dit voorstel niet inga, om vele redenen!

In de 1e plaats, waar zouden wij blijven als wij bij elk punt, waar wij 't niet over eens konden worden, eene commissie van onderzoek zouden moeten vormen? Wie zou zich hiervoor leenen?

In de 2e plaats, het zou tot niets leiden, want men zou eerst moeten uitmaken wat men nu eigenlijk te onderzoeken had.

Ik heb gezegd *dat is de leer der Mormonen*. Zeker dat heb ik gezegd, in navolging van schrijvers, die de leer van het Mormonisme hebben bestudeerd en die *ik geheel vertrouw!*

Maar ik heb nergens beweerd: gij vindt in een der geschriften van de Mormonen dit volgende zoo letterlijk weer! Ik heb gezegd *dit is de leer der Mormonen*. En dat bewijst men niet met te verwijzen naar ééne bladzijde uit één boek! Dat wordt

aangetoond uit zeer vele en ouderwetsche uitspraken, hier en daar verspreid in der Mormonen litteratuur. Daar vindt men de bouwstof verspreid, maar toch aanwezig en die bouwstof levert ons de volgende schets, gelijk ik ze ergens vond gegeven, uit welke bron ik het *letterlijk* overnam.

Als ik zelf nog die conclusie gemaakt had, ik zou mij zelven afvragen: heb ik dat dan zóó verkeerd begrepen? Dat kon mogelijk zijn, want de eigen geschriften der Mormonen, zelfs die in Hollandsch vertaald, zijn soms zoo duister als de nacht, en niet gemakkelijk te begrijpen. Ik hoop later hiervoor bewijzen genoeg aan te geven en uit 't boek Mormon en uit Leer en Verbonden.

Maar nu ik hier vond wat anderen — die ernstig studie gemaakt hebben van de geschriften der Mormonen, en die ik nog beter dan mij zelf vertrouwd, — zeggen uit de eigen geschriften der Mormonen zelf opgediept te hebben, nu wil ik die schrijvers heelemaal niet in een verdachten hoek hebben, door mij in te laten met een zoogenaamde commissie van onderzoek op dit punt.

Te minder, waar de heer de Brij hierboven zegt: "*Als hij dat uit andere geschriften geput heeft, dan staat daar een leugen in vermeld, en als die geschriften op een punt onwaarheid spreken, dan kan het ook met andere punten zoo zijn.*" Dat is nu wel voorzichtig gezegd: dan *kan* het ook op andere punten zoo zijn.

Mijnh. de Brij durft nog niet zeggen: *dan* is 't zoo, maar 't *kan* zoo zijn! Welnu ik zeg: zelfs deze, zeer voorzichtig opgemaakte conclusie is mij nog te sterk. Daarom sla ik 't voorstel finaal af.

En in de 3e plaats: als wij den regel boven aangenomen, door mijnh. de Brij, nu eens, zij het ook een weinig gewijzigd toepassen, in dezer voege: als op de meeste punten de waarheid der bewering tastbaar blijkt, dan *kunnen* de overige ook wel waar zijn! Welnu er zijn punten, die zonder veel moeite zelfs door onze lezers als waar erkend kunnen worden. Wie onze artikelen goed gevolgd heeft, die weet dat door mijnh. de Brij zelf erkend en geleerd is dat de Godheid andere goden heeft voortgebracht. Er waren al velen goden eer de wereld geschapen is! Volgens de Mormonen natuurlijk. Maar hoe is de eerste god ontstaan? „Alle geest is stof,” zegt Joseph Smith (zie boven.) *Stof uit stof.* Dus *natuurlijke* ontwikkeling; 't kan niet anders, wie eenmaal deze materialistische stelling aanvaardt, moet tot deze conseqwentie komen. Daaruit volgt: *God moet ontstaan zijn* (altijd volgens de Mormonen) uit samenvoeging, toevallig of opzettelijk, dat doet er minder toe, van *stofdeeltjes*! „Wij worden G. volkomen gelijk” en „als onze lichamen gereinigd zijn, zoo zullen wij zien, dat alles

stof is." (Zie boven.) Dus ook God is: *alles stof*. Stof uit stof, door stoffelijk ontwikkelingsproces ontstaan. Dat de Mormonen gelooven in *vele* werelden, alle met schepselen bewoond, dat hebben de lezers uit het stuk van mijnheer de Brij in no 41 kunnen opmaken. „Vele werelden en iedere wereld zijn eigen God". Dat dit echt leer der Mormonen is, zal zelfs mijnheer de Brij niet durven tegenspreken.

Evenmin: dat *de* God van *onze* wereld *Adam* is (altijd volgens de Mormonen!)

„Dat alle menschen Goden of Godinnen kunnen worden, als zij namelijk in den geloove (naar Mormoonsch voorschrift art. 3 „door gehoorzaamheid aan de wetten en verordeningen van het Evangelie") leven", is dit geen leer van de Mormonen?

„Dat de God onzer aarde (dat is dan Adam) de eenige God is met wien wij te doen hebben", is dat niet leer der Mormonen?

„Dat wij hem (te weten Adam) gelijk kunnen worden," is *dat* geen leer der Mormonen?

Blijft over: „hem (te weten Adam) zelfs te *overtreffen*." Wordt dat door de Mormonen ontkend?

Ligt het niet in de voorspiegeling: „als gij, o mensch, de Mormoonsche voorschriften stipt en getrouw opvolgt, vooral in het nemen van vele vrouwen en 't verwekken van zeer vele kinderen, dan zult gij klimmen tot de allerhoogste zaligheid," als 't ware opgesloten? Zou Brigh. Young wat aantal vrouwen en kinderen betreft, Adam niet verre overtroffen hebben?

En als van Abraham (Verb. en Geb. afd. 132 : 37) gezegd wordt: „Abraham ontving bijwijven, en zij baarden hem kinderen, en het werd hem tot gerechtigheid gerekend," valt hier dan niet de conclusie te maken: de gerechtigheid van Br. Y. was veel en veel grooter, en dus hij steeg veel hooger en moet zelfs Adam overtreffen?

Men voelt wel, al wat in dat citaat werd aangegeven, is volkomen naar waarheid getrokken uit de leer der Mormonen zelf. Een commissie is totaal overbodig!

„Uit uw eigen mond (hier 't geschrevene in de vele verspreide werken der Mormonen) zal men u oordeelen!" Ik verzoek mijn opponent dus niet weer zoo lichtvaardig mij te beschuldigen van lasteren, dat is hier 't gebruik maken van valsche getuigenissen. Dat was 't geval niet!

VERBETERING.

Op de eerste pagina van „De Ster" van 1 Dec. staat: Aanteekeningen van Ds. F. G. Petersen. Dit moet zijn: Aanteekeningen. Onze lezers zullen dit wel begrepen hebben.